

Grundskolenämnden

Sammanträdesdatum

14 november 2023

Paragraf

§ 9

Diarienummer GSN-2023/918.119

Motion om språkrav i förskola, skola och fritids från Felix Byström och Sven Pernils Sverigedemokraterna

Grundskolenämndens beslut

Grundskolenämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 18 oktober 2023, som sitt remissvar till kommunstyrelsens förvaltning på motionen ”Motion om språkrav i förskola, skola och fritids”.

Sammanfattning

I motionen om språkrav i förskola, skola och fritids, lyfter Sverigedemokraterna fram förskola och skolas roll för barn och ungas språkutveckling. Motionärerna menar att språkkunskaper hos personal inom förskola och skola ibland brister, vilket påverkar barns språkinläring, i synnerhet för de barn som har ett annat modersmål än svenska.

I mål och budget för 2023-2025, genom ett utredningsdirektiv, har Kommunstyrelsen och Förskolenämnden tillsammans med Vård – och omsorgsnämnden ett uppdrag att undersöka möjligheter och konsekvenser av att införa språkkompetensutbildning inom bland annat förskolan samt ekonomiska konsekvenser av detta.

Rektorer inom grundskola arbetar idag strategiskt med rekryteringar gällande så väl annonstext som intervjuer, för att riktat kunna matcha kandidater och kompetenser mot skolornas olika behov.

Överläggning

Rasmus Lenefors (S), Bo Källström (L), Hampus Holmgren (M), och Sven Pernils (SD) yttrar sig i ärendet innan överläggningen förklaras avslutad.

Propositioner

Ordföranden ställer förvaltningens förslag mot Liberalernas yrkande:

- att barn och ungdomsförvaltningen får i uppdrag att ta fram språkrav för att all pedagogisk personal i grundskolan ska ha tillräckliga språkkunskaper i svenska.
- att barn och ungdomsförvaltningen får i uppdrag att genomföra en kartläggning i syfte att identifiera omfattningen av bristande svenskunskaper i grundskolan
- att utreda förutsättningarna för att pedagogisk personal som inte uppnår kraven ska erbjudas utbildningsinsatser i form av ett språklyft.

Grundskolenämnden antar förvaltningens förslag.

Reservationer

Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för sina yrkanden.

Protokollsanteckningar

Moderaterna lämnar en protokollsanteckning. Sverigedemokraterna lämnar en protokollsanteckning.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsens förvaltning.

Datum
2023-11-14

Protokollsanteckning ärende 9 – Motion om språkrav i förskola, skola, och fritids från Felix Byström och Sven Pernils Sverigedemokraterna

I Huddinges skolor finns en rik språkkultur och som förvaltningen skriver i sitt tjänsteutlåtande finns det behov av flerspråkig personal i skolan.

Att ställa språkrav för nyrekryterad personal, som motionen syftar till, är en god ambition men det bör gälla all personal i skolan. För att kunna möta behovet om flerspråkig personal behöver Huddinge erbjuda kompetensutveckling och insatser för att stärka våra anställdas språkkunskaper. Det bör finnas en tydlig plan och välutvecklade insatser för personal som inte skulle nå upp till språkraven. Deras kompetens behövs i skolan och därför är det av största vikt att de får det stöd de behöver för att bättra sina kunskaper i svenska språket.

Motionen lyfter också att man borde göra en kartläggning av språklig kompetens. Det är bra att kommunen gör en kartläggning av språklig kompetens inom förskolan, som man skriver i tjänsteutlåtandet, men vi anser att man borde göra samma kartläggning i grundskolan. Många av Huddinges elever kommer från hushåll där svenska inte talas i hemmet och det är därför av stor vikt att de kan tillgodose sig den kunskapen i våra skolor.

Inför sammanträdet skickade Liberalerna in flera kloka tilläggsförslag. Då vi det här läget endast beslutar om förvaltningens yttrande över motionens innehåll valde vi att stå bakom yttrandet som inte tar ställning till om motionen ska bifallas, besvaras eller avslås. Vi kommer ta ställning för motionen vid ett senare tillfälle och då även Liberalernas tilläggsförslag.

Hampus Holmgren (M)

Grundskolenämnden 231114

Yrkande ärende 9, Motion om språkrav i förskola, skola och fritids

Liberalerna ser positivt på motionens intentioner om att införa ett språkrav i förskola och skola, vi delar även problembeskrivningen. Språket är nyckeln till det svenska samhället och starten på många Huddingebarns livsresa vidare till en god utbildning och i förlängningen ett jobb. Liberalerna kommer att vara en konstruktiv röst och ställa sig bakom alla förslag som syftar till att stärka ett fokus på det svenska språket i förskola och skola. Vi ställer oss dock tveksamma till att ett språkrav enbart skulle gälla nyrekryterad personal till förskolorna i Huddinge. Förskolan finns till för barnen och för de spelar det ingen roll huruvida personalen är nyrekryterad eller befintlig. Liberalernas grundinställning är att all personal i förskolan i Huddinge ska ha goda kunskaper i det svenska språket. Vi ser därför att ett språkrav bör utformas så att det kan omfatta all personal i förskolan. Att enbart introducera ett språkrav för personalen utan att vidare formulera förslag på hur bristande språkkunskaper ska hanteras är heller inte ansvarsfullt och skulle kunna leda till att vi tappar personal med en tuffare arbetsmiljö för den kvarvarande personalen i förskolan som följd. Vi ser därför att förvaltningen även behöver ta initiativ till utreda förutsättningarna för hur personal som inte uppnår kraven ska erbjudas utbildningsinsatser i form av ett språklyft. Mot bakgrund av detta yrkar vi

- att barn och ungdomsförvaltningen får i uppdrag att ta fram språkrav för att all pedagogisk personal i grundskolan ska ha tillräckliga språkkunskaper i svenska.
- att barn och ungdomsförvaltningen får i uppdrag att genomföra en kartläggning i syfte att identifiera omfattningen av bristande svensk kunskaper i grundskolan
- att utreda förutsättningarna för att pedagogisk personal som inte uppnår kraven ska erbjudas utbildningsinsatser i form av ett språklyft.

För Liberalerna

Bo Källström

Protokollsanteckning (SD) ärende 9 Motion om språkrav i förskola, skola och fritids

Det är positivt att det pågår en kartläggning av personalens språkliga kompetens inom förskolan. Det räcker dock inte att enbart arbeta med språkstärkande åtgärder om det inte samtidigt säkerställs att all nytillkommande personal uppfyller krav på att behärska svenska språket. Risker är då överhängande att en ny kartläggning kommer att behöva genomföras inom en överskådlig framtid.

Dokumentation och mallar innehållande bedömning av språklig kompetens är användbart, men syftet med att införa ett språkrav är att säkerställa att språket inte enbart blir en bedömningsgrund bland många, utan ett grundläggande krav som alla behöver uppfylla.

Sven Pernils
Sverigedemokraterna

Datum
2023-10-18

Diarienummer
GSN-2023-/918

Handläggare
Lina Lundberg
08-53536158
Lina.Lundberg@huddinge.se

Grundskolenämnden

Motion om språkrav i förskola, skola och fritids från Felix Byström (SD) och Sven Pernils (SD)

Förslag till beslut

Grundskolenämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 18 oktober 2023, som sitt remissvar till kommunstyrelsens förvaltning på motionen ”Motion om språkrav i förskola, skola och fritids”.

Sammanfattning

I motionen om språkrav i förskola, skola och fritids, lyfter Sverigedemokraterna fram förskola och skolas roll för barn och ungas språkutveckling. Motionärerna menar att språkkunskaper hos personal inom förskola och skola ibland brister, vilket påverkar barns språkinläring, i synnerhet för de barn som har ett annat modersmål än svenska.

I mål och budget för 2023-2025, genom ett utredningsdirektiv, har Kommunstyrelsen och Förskolenämnden tillsammans med Vård – och omsorgsnämnden ett uppdrag att undersöka möjligheter och konsekvenser av att införa språkkompetensutbildning inom bland annat förskolan samt ekonomiska konsekvenser av detta.

Rektorer inom grundskola arbetar idag strategiskt med rekryteringar gällande såväl annonstext som intervjuer, för att riktat kunna matcha kandidater och kompetenser mot skolornas olika behov.

Beskrivning av ärendet

Motionärerna föreslår att Huddinge kommun tar fram språkrav för personal som nyrekryteras samt kartlägger omfattningen av bristande språkkunskaper hos personal i förskola, skola samt på fritids.

Förvaltningens synpunkter

Inom Huddinge kommun ställs krav på god förståelse i svenska språket för anställning inom samtliga tjänsteområden. Vi vet att svenska språket är

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Barn- och utbildningsförvaltningen
141 85 Huddinge

Besök
Gymnasietorget 1

Tfn vxl 08-535 300 00

www.huddinge.se

grundläggande för att kunna förstå sin roll, ta del av information och ta ansvar för sina arbetsuppgifter på ett säkert och kvalitativt sätt.

I Läroplanen för grundskolan (Lgr22), står det att läsa under Skolans värdegrund och uppdrag att "Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga." Skolan är på många sätt en mötesplats för människor från olika kulturer som talar olika språk. Med rätt stöd och riktade insatser kan de flerspråkiga barnen utveckla både sitt modersmål och svenskan.

Idag finns det skolor i vissa områden i Huddinge kommun där språkkunskapen i svenska språket bland vårdnadshavare är lägre. Det är därför viktigt att kunna möta vårdnadshavare på andra språk för att skapa en större möjlighet till samsyn och förståelse för skolans verksamheter. Detta ringar in ett ökat behov av tvåspråkiga/flerspråkiga medarbetare.

Verksamheterna ska också främja utvecklingen av barnens kulturella identitet. På det sättet bidrar skola och förskola till att skydda och främja de nationella minoriteternas språk och kulturer.

Personalen inom förskola, skola och fritidshem har en central roll i att främja barnens språkutveckling, identitet och lärande genom att undervisa, stötta och uppmuntra utifrån nationella styrdokument (Lpfö18) samt (Lgr22). I interaktion med verksamhetens vuxna och andra barn stimuleras barn och elever till att förstå och sätta ord på sin omgivning.

Ett av Grundskolenämndens mål är att den pedagogiska verksamheten ska vara likvärdig för alla barn och att den ska bedrivas med hög kvalitet.

Idag leder rektorerna rekryteringen av skolans- och förskolans personal och kan därmed påverka och skraddarsy anställningsprocessen och kompetensförsörjningen på enhetsnivå. Den dokumentation och de mallar som används är snarlika och en fråga/bedömning av språklig kompetens görs för varje nyrekrytering. Genom att leda detta arbete får rektor en översikt av personalens språkliga kompetens.

Sett till Huddinges elevers resultat på de nationella proven i svenska för årskurs 3, 6 och 9 kan man inte se att personalens språkliga kompetens ska ha haft en negativ effekt. Huddinges elevers resultat står sig väl mot rikssnittet och levererar på flera punkter över rikssnittet för årskurserna.

Den kartläggning av språklig kompetens hos personalen i förskolan som genomförs just nu, syftar till att identifiera tidigare insatser för att öka språkkompetensen och vad dessa insatser har lett till samt att identifiera framtida behov av kompetens inom olika språk i verksamheterna. Genom utredningen som leds av HR direktören, ska behovet av kompetens i olika språk och hur detta ska tillgodoses mynna ut i olika rekommendationer för det vidare arbetet. Utredningen inleddes i augusti 2023 och avslutas i november 2023, rapportering till kommunfullmäktige är planerat att äga rum i februari 2024.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Genom att använda material från Skolverket kan kommunen rikta insatser utan extra utbildningsavgifter. Inför kompetenssatsningar behöver ett resonemang föras om kostnad vid eventuell frånvaro av pedagoger och ställas mot insatsers förväntade resultat.

Johan Skofteröd
Utbildningsdirektör

Christina Dolke Andersson,
Avdelningschef, Grundskolestöd och
digitalisering

Bilagor

1. Bilaga - Motion om språkrav i förskola, skola och fritids från Felix Byström och Sven Pernils, Sverigedemokraterna
2. Bilaga remissmissiv, KS-2023/1940.119

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsens förvaltning